

Объектами исследования явились наиболее читаемые, согласно данных тиражей, газеты и журналы, в том числе специализированные, такие как: «Теленеделя», «Отдохни», «МИГ», «Панорама», «Суббота», «Мистер-блистер», «Аптека», «Фармацевт-практик», «Фармацевтический журнал».

В результате исследования установлено, что в газетах реклама на лекарственные средства отсутствует. В неспециализированных журналах она незначительна (1-2 рекламных объявления в номере).

Значительное количество рекламы лекарственных средств наблюдают в специализированных журналах.

Анализ этих объявлений показал, что в вышеуказанных журналах рекламируют преимущественно лекарственные средства зарубежного

производства, которые длительное время находятся на рынке лекарственных средств. Кроме того, на характер рекламы влияет сезонность. При этом можно выделить лекарственные средства, которые рекламируют в любое время года на страницах всех изучаемых специализированных журналов: Нурофен, Эссенциале, Колдрекс, Но-шпа, Солпадеин, Экзодерил.

Таким образом, население практически не получает информацию о лекарственных средствах из прессы, в отличие от врачей и провизоров, которые пользуются информацией о лекарствах, расположенной в журналах «Аптека», «Мистер-блистер», «Фармацевт-практик». При этом отмечается, что целью рекламы в прессе является напоминание об известных лекарственных средствах, а не информирование о вновь поступивших на фармацевтический рынок.

УДК: 615.07:543.452

О.А. Здорик, О.В. Штримайтіс, В.В. Прокопець, А.Х. Валієв, В.А. Георгіянц РОЗРОБКАТА ВПРОВАДЖЕННЯ МОНОГРАФІЙ НА ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ АПТЕЧНОГО ВИГОТОВЛЕННЯ ДО ДФУ

Національний фармацевтичний університет

На сьогоднішній день в Україні існує необхідність створення та впровадження у практику системи забезпечення якості лікарських засобів (ЛЗ) аптечного виготовлення. Впровадження такої системи у роботу виробничих аптек є важливим етапом розвитку, оскільки затвердження єдиних стандартів могло б гарантувати якість, безпеку та ефективність ЛЗ аптечного виготовлення. Виходячи з досвіду розвинених країн світу сучасними підходами до забезпечення якості ЛЗ в умовах аптек є впровадження належної виробничої практики, належної аптечної практики, формування фармакопейної концепції щодо якості екстемпоральних ЛЗ (ЕЛЗ), створення національних формулярів, гармонізація вимог до ЕЛЗ із загальними фармакопейними статтями, узгодження переліку екстемпоральної рецептури, розробка монографій на офіційні прописи та їх включення до національної частини Державної фармакопеї. При впровадженні систем забезпечення якості ЛЗ в умовах аптеки ретельна увага приділяється питанням: якості активних фармацевтичних інгредієнтів та допоміжних матеріалів, відповідальності за забезпечення якості ЛЗ при виготовленні, вимогам до приміщень, обладнання та персоналу, транспортуванню продукції та сировини, підготовці транспорту, складанню документації виробничих процесів, стандартним операційним процедурам, упаковці, маркуванню, термінам придатності, зберіганню, тощо.

Актуальним питанням, що потребує реалізації в Україні є формування фармакопейного підходу до якості ЛЗ аптечного виготовлення, що вже сьогодні частково реалізується через розробку та впровадження загальних статей до ДФУ: екстемпоральні нестерильні ЛЗ, порошки екстемпоральні, м'які лікарські форми, супозиторії, розрахунок доз активних фармацевтичних інгредієнтів при виготовленні лікарських засобів в аптеках і т.д. Наступним етапом має бути формування підходу до розробки монографій на офіційні прописи. Виходячи з досвіду сучасних фармакопей та національних формулярів найбільш характерними складовими частинами монографій на ЛЗ аптечного виготовлення є: склад ЛЗ, основні етапи технології виготовлення, допуски вмісту інгредієнтів, властивості (опис), ідентифікація, випробування, кількісне визначення, термін придатності, маркування, умови зберігання, показання до застосування.

Таким чином існує необхідність формування підходу до розробки структури та змісту фармакопейних монографій для офіційних прописів ЛЗ аптечного виготовлення. З метою впровадження монографій до ДФУ актуальними залишаються дослідження щодо розробки стандартних операційних процедур, кваліфікації аналітичного та технологічного обладнання, валідації технологічного процесу, розробки та валідації методів контролю якості, вивчення стабільності та терміну придатності ЕЛЗ.